

THÔNG TIN CHUYÊN ĐỀ

Số 12-TTCD/BDNTW Tháng 04-05 năm 2022 **LƯU HÀNH NỘI BỘ**

MỘT SỐ THÔNG TIN VỀ CUỘC BẦU CỬ TỔNG THỐNG PHÁP

Tháng 4 vừa qua, nước Pháp đã trải qua 2 vòng bầu cử Tổng thống với thắng lợi chung cuộc thuộc về Tổng thống đương nhiệm Ê-ma-nuy-en Ma-crông (Emmanuel Macron) với 58,6% số phiếu bầu, vượt qua đối thủ là bà Ma-rin Lor Pen (Marine Le Pen) với 41,4% phiếu bầu. Ông trở thành vị Tổng thống thứ 3 giành chiến thắng hai nhiệm kỳ liên tiếp trong hơn 60 năm tồn tại của nền Cộng hòa thứ 5. Trong nhiệm kỳ tới đây của mình, trước những diễn biến phức tạp của tình hình thế giới hiện nay¹, Tổng thống Macron sẽ có những chuyển hướng như thế nào trong chính sách điều hành của mình? Định hướng phát triển của nước Pháp sẽ ra sao?... Trong số Thông tin chuyên đề tháng 4 và 5/2022, Ban Đối ngoại Trung ương trân trọng cung cấp “Một số thông tin về cuộc bầu cử Tổng thống Pháp” để các đồng chí tham khảo.

Bối cảnh cuộc bầu cử

Cuộc bầu cử Tổng thống Pháp lần này diễn ra trong bối cảnh khá đặc biệt cả trong nội bộ nước Pháp và quốc tế. Trong 5 năm cầm quyền (2017-2022) của nhiệm kỳ vừa qua, Tổng thống Macron đã phải đối mặt với rất nhiều khó khăn trong nước, đặc biệt là phong trào biểu tình Áo vàng, các cuộc khủng bố của chủ nghĩa Hồi giáo cực đoan, khủng hoảng y tế kéo dài do đại dịch Covid-19,... đã tác động nặng nề đến tình hình kinh tế - xã hội Pháp. Trên trường quốc tế, xung đột Nga - U-crai-na nổ ra chỉ vài tuần trước thềm cuộc bầu cử đã tác động mạnh đến nền kinh tế cũng như đời sống chính trị của châu Âu, trong đó có Pháp. Giá cả hàng hóa leo thang, chi phí sản xuất, lạm phát gia tăng đã gây nhiều tác động, ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống của các cử tri Pháp. Nước Pháp đã, đang và sẽ phải giải quyết các bài toán

¹ Dịch bệnh Covid-19 vẫn chưa được kiểm soát hoàn toàn, cuộc xung đột giữa Nga và U-crai-na tiếp tục tác động mạnh mẽ đến sự phục hồi của nền kinh tế thế giới; bất ổn chính trị - xã hội ở nhiều quốc gia gia tăng.

an ninh, nhập cư từ những người tị nạn U-crai-na, Xi-ri, cũng như các hồ sơ lớn về tự chủ chiến lược của Liên minh Châu Âu (EU), mở rộng EU, các thách thức toàn cầu như biến đổi khí hậu, an ninh năng lượng,...

Kết quả bầu cử vòng 1

Vòng 1 diễn ra vào ngày 10/4/2022. Có 12 ứng cử viên đủ tiêu chuẩn, đại diện cho các Đảng chính trị tại Pháp tham gia vào cuộc bầu cử và thu hút 48,7 triệu cử tri Pháp tham gia bỏ phiếu, đạt 74,76%. Kết quả bầu cử vòng 1 cụ thể như sau: ông Emmanuel Macron, Đảng Nền Cộng hòa Tiến bước (LREM), đạt 27,35% phiếu bầu; bà Marine Le Pen, Đảng (cực hữu) Tập hợp quốc gia RN, đạt 23,97% phiếu bầu; ông Jean-Luc Mélenchon, Đảng (cực tả) Nước Pháp bất khuất (LFI), đạt 21,7% phiếu bầu; ông Eric Zemmour, Đảng (cực hữu) Tái Chinh phục (Reconquête), đạt 7,02% phiếu bầu; bà Valérie Pécresse, Đảng (hữu) Những người Cộng hòa (LR), đạt 4,73% phiếu bầu; ông Yannick Jadot, Đảng (tả) Xanh Sinh thái châu Âu (EELV), đạt 4,49% phiếu bầu; ông Jean Lassalle, Đảng (hữu) Chúng ta kháng chiến (Résistons), đạt 3,23% phiếu bầu; ông Fabien Roussel, Đảng Cộng sản Pháp (PCF) đạt 2,33% phiếu bầu; ông Nicolas Dupont-Aignan, Đảng (cực hữu) Nước Pháp đứng lên (Debout la France), đạt 2,11% phiếu bầu; bà Anne Hidalgo, Đảng (tả) Xã hội (PS), đạt 1,73% phiếu bầu; ông Philippe Pouton, Đảng (tả) Mới chống tư bản chủ nghĩa (NPA), đạt 0,77% phiếu bầu; bà Nathalie Arthaud, Đảng (tả) Phong trào công nhân (LO), đạt 0,57% phiếu bầu. Theo kết quả này, hai ứng cử viên giành số phiếu cao nhất là ông Emmanuel Macron và bà Marine Le Pen sẽ bước vào vòng bầu cử lần 2.

Chính sách và Cương lĩnh tranh cử của Tổng thống đương nhiệm Emmanuel Macron và ứng cử viên Marine Le Pen

So với cam kết tranh cử năm 2017, về cơ bản, chính sách tranh cử của hai ứng cử viên Emmanuel Macron và Marine Le Pen vừa kế thừa, vừa thay đổi, trong đó tập trung chủ yếu vào các vấn đề mà cử tri Pháp quan tâm như an ninh của Pháp, các vấn đề xã hội, quyền phụ nữ và trẻ em, giải quyết các vấn đề tự chủ về năng lượng, giảm thuế.

Ngày 17/3/2022, ông Emmanuel Macron đã công bố Cương lĩnh tranh cử với kế hoạch cải cách trên nhiều lĩnh vực, bao gồm kinh tế, văn hóa, nông nghiệp, quốc phòng, giáo dục, nơi làm việc, bình đẳng giới, phúc lợi xã hội, người cao tuổi, cải cách hành chính... với mục tiêu là “đưa Pháp trở thành một quốc gia độc lập, tự chủ

hơn trong một châu Âu hùng mạnh hơn”. Về kinh tế, ông đề xuất các cải cách hướng tới một nền kinh tế mở hơn và có tính cạnh tranh hơn. Về chính trị, Tổng thống đương nhiệm chủ trương nước Pháp tiếp tục giữ vai trò trung tâm trong Liên minh châu Âu (EU), ủng hộ hội nhập kinh tế trong EU, phản đối việc khôi phục các đường biên giới giữa các quốc gia EU, duy trì các lệnh trừng phạt liên quan đến xung đột tại U-crai-na. Về quốc phòng, ông Macron cam kết dành 2% GDP cho ngân sách quốc phòng, nâng ngân sách quốc phòng lên 50 tỷ ơ-rô/năm vào năm 2025. Về giáo dục, ông đề xuất tăng quyền tự chủ cho các trường học và bãi bỏ hệ thống tiểu học duy nhất trong cả nước. Về nhập cư, ông ủng hộ mở cửa với người nhập cư, cam kết giải quyết các yêu cầu xin tị nạn trong vòng 6 tháng. Bên cạnh đó, ông còn đề xuất tăng lương tối thiểu lên 1.100 ơ-rô/tháng và tăng tuổi nghỉ hưu lên 65 tuổi.

Cương lĩnh tranh cử của bà Marine Le Pen lần này có một số điều chỉnh so với những lần bầu cử trước như từ bỏ đề xuất đưa Pháp ra khỏi EU và khu vực đồng tiền chung ơ-rô. Đồng thời, bà đưa ra một số chính sách như: (i) Thúc đẩy sức mua và nâng mức lương tối thiểu. (ii) Tiếp tục duy trì quan điểm phản đối chính sách nhập cư để tăng dân số nhưng vẫn cho phép nhập cư theo diện đoàn tụ gia đình; (iii) Đối với cuộc xung đột tại U-crai-na, bà Marine Le Pen phản đối các lệnh trừng phạt Nga có ảnh hưởng đến Pháp, tuyên bố đề xuất cấm vận hoàn toàn nhập khẩu dầu, khí đốt từ Nga sẽ ảnh hưởng đến lợi ích của người dân Pháp, đến kinh tế Pháp, đánh giá những đề xuất này là “vô trách nhiệm”.

Diễn biến và kết quả bầu cử vòng 2

Ngay khi có kết quả bầu cử vòng 1, phản ứng bao trùm là kêu gọi ngăn chặn tư tưởng cực hữu lên nắm quyền. Trừ ứng cử viên cực hữu Eric Zemmour của Đảng Tái Chính phục, đại đa số các ứng cử viên thua cử đều kêu gọi cử tri của mình dồn phiếu cho ông Macron. Ứng cử viên Valerie Pécresse của Đảng Những người Cộng hòa cảnh báo sẽ có “hậu quả thảm họa nếu ông Macron thua cử trong vòng 2”, ứng cử viên Anne Hidalgo của Đảng Xã hội đề nghị cử tri bỏ cho ông Macron “để nước Pháp không rơi vào hận thù”, còn ứng cử viên Jean-Luc Mélenchon của Đảng Nước Pháp bắt khuất kêu gọi cử tri “không dành một phiếu nào cho Le Pen”.

Trước khi vòng 2 diễn ra, cả ông Macron và bà Le Pen đã có một số động thái điều chỉnh cương lĩnh nhằm lôi kéo số phiếu của các cử tri, tập trung vào vấn đề cải cách hưu trí - lĩnh vực được coi là chìa khóa của cuộc bầu cử. Theo số liệu thống kê tại vòng 1, đương kim Tổng thống Pháp là người nhận được nhiều lá phiếu nhất từ

các cử tri cao tuổi nhờ các cam kết mạnh mẽ về cải cách hưu trí, một dự án trọng tâm chưa hoàn thành được trong 5 năm nhiệm kỳ vừa qua. Để lấy lòng cử tri, ông Macron đã chấp nhận điều chỉnh, thay đổi độ tuổi về hưu tối thiểu ở mức 64 tuổi, thay vì 65 tuổi như ban đầu. Trong khi đó, ứng cử viên Le Pen chủ trương hạ tuổi về hưu chính thức từ 62 tuổi hiện nay xuống còn 60 tuổi, “tuổi hưu lý tưởng” theo nhiều thăm dò². Mục tiêu của bà Le Pen là hạ tuổi về hưu để người trẻ đi làm sớm hơn nhằm giảm tỷ lệ thất nghiệp và gia tăng đóng góp xã hội.

Trong các cuộc thăm dò khi bắt đầu chiến dịch tranh cử vòng 2, đương kim Tổng thống Macron liên tục duy trì cách biệt an toàn với bà Marine Le Pen, dao động từ 11-13%³. Đặc biệt, sau cuộc tranh luận trực tiếp kéo dài gần 3 tiếng và được phát trên truyền hình giữa hai ứng cử viên Emmanuel Macron và Marine Le Pen, giới phân tích tại Pháp đánh giá lợi thế đang nghiêng về ông Macron và cơ hội để bà Marine Le Pen đảo ngược tình thế là rất khó. Báo giới Pháp cũng nhận định việc ông Macron luôn dẫn đầu trong các cuộc thăm dò dư luận, có thể do ông thể hiện được năng lực điều hành đất nước trong 5 năm vừa qua; chuẩn bị kỹ lưỡng chiến lược tranh cử⁴, được hậu thuẫn bởi giới truyền thông; hứa hẹn về các biện pháp lãnh đạo mới như đặt ưu tiên trong lĩnh vực giáo dục và y tế, kích thích thị trường lao động và giảm thuế... đã góp phần gia tăng sự ủng hộ của người dân Pháp đối với ông Macron.

Tuy nhiên, đã có nhiều cuộc biểu tình diễn ra tại nhiều nơi trên khắp nước Pháp phản đối kết quả bầu cử vòng 1; một số cuộc thăm dò dư luận cho thấy xu hướng bỏ phiếu trắng, phiếu không hợp lệ và không tham gia bỏ phiếu đang ngày càng trở nên phổ biến như một hình thức thể hiện sự phản kháng của người dân.⁵

Kết quả bầu cử vòng 2

Vòng 2 của cuộc bầu cử được tổ chức vào ngày 24/4 với chiến thắng thuộc về đương kim Tổng thống Macron. Ông Macron đã giành được 58,6% số phiếu bầu, vượt qua đối thủ là bà Marine Le Pen với tỷ lệ 41,4% phiếu bầu và trở thành Tổng

² Tuy nhiên, để được nghỉ hưu ở tuổi 60, người lao động Pháp sẽ cần phải làm việc đủ 40 năm.

³ Kết quả cuộc thăm dò dư luận do hãng Ipsos-Sopra Steria thực hiện trong ngày 22/4 cho thấy, ứng cử viên Emmanuel Macron dự kiến sẽ nhận được 56,5% số phiếu bầu, so với tỷ lệ 43,5% của bà Marine Le Pen. Một cuộc thăm dò dư luận quy mô lớn khác do hãng Elabe thực hiện cũng cho kết quả dự kiến ông Emmanuel Macron nhận được 55,5% số phiếu, còn bà Marine Le Pen nhận được 44,5%.

⁴ Phe đa số ra mắt Ngôi nhà chung tập hợp các đảng gồm LREM, Phong trào Dân chủ (MoDem), Hành động (Agir), Chân trời (Horizons), Miền đất Tiên bộ (Territoire de Proges), Chung (En Commun) ủng hộ Tổng thống Macron tranh cử nhiệm kỳ 2 và từng bước tiến hành hoạt động truyền thông, khởi động chiến dịch tranh cử.

⁵ Một số phân tích về kết quả từ vòng 1 đã cho thấy thái độ chống đối của cử tri được thể hiện thông qua: (i) Ủng hộ các đề xuất/ứng viên cấp tiến/cực đoan và chối bỏ các đảng truyền thống; (ii) Có cảm giác bị bỏ rơi, nhất là tại những khu vực có tỉ lệ thất nghiệp cao, nghèo khổ gia tăng, ít bằng cấp, thiếu dịch vụ công thiết yếu; (iii) Tâm lý cực đoan không quan tâm, tức giận.

thống Pháp đầu tiên tái đắc cử 02 nhiệm kỳ liên tiếp kể từ năm 2002. Trong bài diễn văn phát biểu sau khi giành chiến thắng, ông Macron khẳng định mình sẽ là “Tổng thống của tất cả người dân Pháp”, cam kết sẽ không ai bị bỏ lại phía sau trong nhiệm kỳ 05 năm tới. Ngày 7/5, ông Macron đã chính thức nhậm chức Tổng thống Pháp nhiệm kỳ thứ 2 (giai đoạn 2022 - 2027).

Dư luận trong nước và quốc tế

Tại Pháp: Mặc dù thất cử nhưng bà Le Pen tuyên bố đây là “thắng lợi đáng kể” so với cuộc bầu cử năm 2017 và Đảng của bà sẽ tiếp tục chiến đấu tại cuộc bầu cử Quốc hội vào tháng 6/2022. Một số ứng cử viên thất bại tại vòng 1 đã kêu gọi cử tri của mình bỏ phiếu cho Tổng thống Macron tại vòng 2, bày tỏ “không hài lòng” với kết quả chung cuộc và cho rằng kết quả này chỉ giúp ngăn không cho phe cực hữu lên cầm quyền và nước Pháp vẫn bị chia rẽ sâu sắc.

Về phía quốc tế, khi kết quả vòng 1 được công bố, dư luận châu Âu rất lo ngại xu hướng hữu hóa đời sống chính trị và sụt giảm vai trò của các đảng truyền thống và đảng Xanh tại Pháp có thể tác động đến châu Âu; lo ngại nếu bà Le Pen trở thành Tổng thống có thể có những tác động đến xung đột Nga - U-crai-na, đe dọa đến ổn định của khu vực và gây tổn hại đến các giá trị tự do của phương Tây. Báo chí khu vực phân tích nhiều thông tin về mối quan hệ giữa bà Le Pen và Tổng thống Pu-tin cùng những quan điểm thực sự của bà Le Pen về châu Âu.

Ngay khi có kết quả, nhiều nhà lãnh đạo châu Âu và thế giới đã ngay lập tức chúc mừng Tổng thống Macron tái đắc cử nhiệm kỳ 2022-2027. Chủ tịch Hội đồng châu Âu, Thủ tướng Bỉ, Thủ tướng Lúc-xăm-bua - 3 đồng minh gần gũi nhất của ông Macron là những người đầu tiên chúc mừng ông tái đắc cử, trong đó, Chủ tịch Hội đồng châu Âu Charles bày tỏ “Tôi mong muốn chúng ta tiếp tục hợp tác sâu rộng và mang tính xây dựng trong EU và Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO), đồng thời củng cố hơn nữa quan hệ hợp tác giữa các nước thành viên trong liên minh”. Lãnh đạo các nước EU khác đã chúc mừng Tổng thống Macron thắng cử, gọi đây là chiến thắng cho sự hội nhập châu Âu; Thủ tướng I-ta-li-a, Đức, Tây Ban Nha, Hy Lạp... đều cho rằng chiến thắng của ông Macron là một tin tức tuyệt vời cho cả châu Âu, chiến thắng của các giá trị “dân chủ và khai sáng”, bày tỏ mong muốn tiếp tục hợp tác cùng chính quyền của Tổng thống Macron đưa EU tiếp tục hội nhập, tăng cường tự chủ chiến lược và củng cố quan hệ trong NATO. Về phía Nga, Tổng thống Pu-tin đã chúc mừng chiến thắng của ông Macron; Phó Chủ tịch

thứ nhất Ủy ban của Hội đồng Liên bang Nga về các vấn đề quốc tế Vladimira Dzharosv cho rằng “chiến thắng của ông Macron đã được mong đợi, nhưng cuộc bầu cử cũng cho thấy một số thành công nhất định đối với bà Marine Le Pen. Một bộ phận đáng kể người Pháp không hài lòng với các chính sách của EU và NATO”.

Thủ tướng Ca-na-đa, Tổng thống Mỹ, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc, Thủ tướng Ấn Độ và một số lãnh đạo các nước châu Phi đã gửi điện mừng, đăng lời chúc mừng qua mạng xã hội Twitter, Facebook tới Tổng thống đương nhiệm Emmanuel Macron vừa tái đắc cử trong cuộc bầu cử vòng 2; đồng thời bày tỏ mong muốn tiếp tục hợp tác với Pháp. Trong đó, đại diện Bộ Ngoại giao Mỹ nhấn mạnh “chúng tôi mong muốn tiếp tục hợp tác chặt chẽ đối với những ưu tiên và giá trị chung, giúp duy trì quan hệ đồng minh lâu dài và bền vững”; Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi đã đăng bài trên Twitter chúc mừng Tổng thống Pháp Macron, bày tỏ rằng mong muốn “tiếp tục làm việc cùng nhau để làm sâu sắc hơn quan hệ đối tác chiến lược Ấn Độ - Pháp”.

Nhận định, đánh giá về kết quả cuộc bầu cử của các nhà học giả, chuyên gia

Giới phân tích nhận định kết quả bầu cử Tổng thống Pháp năm 2022 sẽ góp phần định hình đường lối chính trị của Pháp cũng như châu Âu trong 05 năm tới. Nhà phân tích Eric Maurice tại Quỹ Robert Schuman Foundation, Đức nhận định, với đường lối thân châu Âu, ông Macron vẫn luôn là lựa chọn ưu tiên của châu Âu, bởi chiến thắng của ông sẽ giúp bảo đảm tính liên tục trong lập trường ủng hộ châu Âu. Nhà nghiên cứu hàng đầu tại Trung tâm nghiên cứu an ninh của Viện Hàn lâm Khoa học Nga Konstantin Blokhin cho rằng, việc ông Macron giành chiến thắng trong cuộc bầu cử Tổng thống Pháp lần này không chỉ có lợi cho EU mà còn có lợi cho Mỹ.

Cuộc bầu cử lần này được đánh giá là có tỷ lệ cử tri đi bỏ phiếu ít và thấp nhất trong nhiều kỳ bầu cử qua. Tỷ lệ cử tri đi bầu vòng 1 đạt 74,76%⁶ và vòng 2 đạt khoảng 63,2%⁷. Nguyên nhân khách quan là do dịch bệnh Covid-19 khiến tâm lý người dân ngại di chuyển và thời điểm diễn ra bầu cử lại rơi vào chủ nhật của kỳ nghỉ Lễ phục sinh nên nhiều gia đình chọn đi du lịch thay vì ở lại bỏ phiếu. Tuy nhiên, trong cuộc bầu cử địa phương năm 2021, tỷ lệ cử tri tham gia bỏ phiếu cũng đạt mức thấp kỷ lục. Điều này cũng phần nào phản ánh thái độ của cử tri Pháp ngày

⁶ Đây là tỷ lệ thấp nhất trong 3 kỳ bầu cử Tổng thống gần đây (năm 2007 là 83,77%; năm 2012 là 79,48%; năm 2017 là 77,77%).

⁷ Thấp hơn so với 69,4% tại cuộc bầu cử năm 2017.

càng thờ ơ đối với các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước. Có nhà phân tích cho rằng, nguyên nhân tỷ lệ đi bầu không cao là do chiến dịch tranh cử của các ứng cử viên thiếu hấp dẫn, thiếu các hoạt động tranh cử quy mô, thiếu các cuộc thảo luận trực diện giữa các ứng cử viên và ít có sự “đôi đầu” nổi bật và rõ nét khi so sánh các chương trình tranh cử. Ngoài ra, khủng hoảng Nga - U-crai-na làm lu mờ các vấn đề nội trị đã phần nào kéo theo sự sụt giảm quan tâm của các cử tri.

Chiến thắng của đương kim Tổng thống Emmanuel Macron phù hợp với nhiều dự đoán trước bầu cử, thậm chí ông còn chiến thắng cách biệt lớn hơn so với dự đoán (17% so với dự đoán là khoảng 10-12%). Kết quả chiến thắng này có thể do các nguyên nhân như:

(i) Thành tích mà Tổng thống Macron đạt được trong nhiệm kỳ thứ nhất đã góp phần gia tăng số phiếu ủng hộ. Trong 5 năm điều hành vừa qua, Tổng thống đã đem lại được nhiều thành công cho nước Pháp so với các Tổng thống tiền nhiệm và được đa số cử tri ghi nhận và bày tỏ không muốn thay đổi người lãnh đạo đất nước như: Về đối nội, cơ bản thành công trong việc thực hiện các cam kết với cử tri tại nhiệm kỳ 2017 - 2022⁸, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, trong đó duy trì ổn định nội bộ so với các vị tổng thống trước đó⁹, kinh tế có chiều hướng phát triển¹⁰; đưa ra nhiều biện pháp quyết đoán để giải quyết những thách thức từ phong trào Áo vàng; kiểm soát khá tốt tình hình dịch bệnh Covid-19. Về đối ngoại, Pháp đã thể hiện vai trò tích cực trên cương vị Chủ tịch luân phiên EU với nhiều ý tưởng, triển khai nhiều nỗ lực ngoại giao trong các vấn đề nóng trên thế giới và khu vực; ngoài ra cuộc chiến của Nga tại U-crai-na đã khiến một số ưu tiên của cử tri Pháp tại cuộc bầu cử này thay đổi: Nhân tố quốc phòng, an ninh, vũ khí, chính sách ngoại giao dựa trên sức mạnh được coi trọng hơn. Cá nhân Tổng thống Macron cũng thể hiện được rõ hơn vai trò nhà lãnh đạo EU trong bối cảnh khoảng trống do cựu Thủ tướng Đức A. Merkel để lại quá lớn và Thủ tướng O. Scholz chưa thể hiện được nhiều vai trò; đã không ngừng cố gắng thể hiện vai trò trung tâm của Pháp, quyết tâm hơn với ý tưởng “tự chủ chiến lược” và chính sách phòng thủ chung của EU.

⁸ Những cam kết đáng chú ý đã được ông Macron thực hiện: (i) Tất cả người lao động đều có quyền hưởng bảo hiểm thất nghiệp từ tháng 11/2019; (ii) Cho phép những người đang làm việc được hưởng trợ cấp một lần 800 euro trong tối đa 6 tháng; (iii) 4/5 hộ gia đình được hưởng chế độ miễn thuế nhà ở trong năm 2020; (iv) Cam kết biến các nỗ lực chống biến đổi khí hậu thành “cuộc chiến thế kỷ”; (v) Tăng lương cho các nhân viên chăm sóc y tế, tối ưu hóa tài chính cho bệnh viện (2021).

⁹ Chỉ thay đổi nội các 4 lần, ít hơn nhiều khi so với các Tổng thống tiền nhiệm là Hollande và Sarkozy (gần 15 lần).

¹⁰ Kinh tế Pháp tiếp tục khởi sắc, GDP năm 2021 tăng 7%, mức cao nhất kể từ năm 1969 và vượt các nước trong khu vực; tỷ lệ thất nghiệp thấp nhất trong vòng 15 năm qua, xuống mức 7,4%;...

(ii) Chương trình tranh cử thu hút được sự ủng hộ của nhiều cử tri do đã đưa ra được nhiều biện pháp đáp ứng sự chờ đợi của cử tri như thúc đẩy phát triển kinh tế, tăng sức mua, mức trợ cấp tối thiểu cho người không thu nhập. Tư cách là đại biểu cho phiếu bầu ôn hòa/cân bằng/trung dung, không phân biệt tả-hữu... đã giúp ông Macron nhận được sự ủng hộ của cử tri từ các đảng cánh tả và của cả cánh hữu truyền thống. Ngoài ra, Tổng thống Macron còn nhận được sự ủng hộ đến từ các cựu chính trị gia có uy tín lớn như nguyên Tổng thống Sarkozy, nguyên Tổng thống Hollande, nguyên Thủ tướng Jospin và nguyên Chủ tịch Thượng viện Larcher. Tổng thống Macron đã áp dụng một chiến thuật hợp lý, năng động với cương lĩnh “đoàn kết” và “nước Pháp là một phần của châu Âu mạnh mẽ, tiếp tục liên minh với các nền dân chủ lớn để tự bảo vệ mình” khi triển khai vận động tranh cử tại nhiều địa phương, trong đó có những nơi được coi là thành trì của bà Le Pen¹¹ và của cánh tả¹².

(iii) Sự lo ngại của cử tri Pháp về tư tưởng cực hữu của bà Marine Le Pen nếu bà lên nắm quyền. Trong trường hợp bà Le Pen thắng cử tại vòng 2 thì khả năng phong trào dân túy sẽ lan rộng, tư tưởng cực hữu tại Pháp sẽ tác động tiêu cực tới Pháp nói riêng và châu Âu nói chung. Các tờ báo lớn tại Pháp như Le Monde, Nhật báo Libération, Nhật báo kinh tế Les Echos, La Croix không còn dè dặt giữ thái độ trung lập mà đều tập trung phân tích phê phán chương trình của bà Le Pen nhằm giảm uy tín của bà. Bên cạnh đó, các nhà lãnh đạo châu Âu như Thủ tướng Đức Olaf Scholz, Thủ tướng Bồ Đào Nha Antonio Costa và Thủ tướng Tây Ban Nha đều có phát biểu mạnh chống lại tư tưởng cực hữu, hỗ trợ ông Macron.¹³

(iv) Mặc dù bà Le Pen thất bại nhưng kết quả đạt được trong cuộc bầu cử Tổng thống lần này đã cho thấy sự gia tăng ảnh hưởng của Đảng cực hữu nói riêng và phong trào cực hữu nói chung tại Pháp. Trong vòng hai thập niên trở lại đây, lực lượng cực hữu đã trở thành đối trọng lớn trong mỗi cuộc bầu cử, thu hút được lá phiếu cử tri nhờ đánh trúng tâm lý của người lao động với quan điểm phản đối người nhập cư, bảo vệ bản sắc Pháp và khôi phục chủ quyền quốc gia. Trong lần bầu cử này, số phiếu mà bà Marine Le Pen giành được tại 2 vòng lần lượt là 23,97% và 41,45%, cao hơn so với mức 34,42% tại cuộc bầu cử Tổng thống năm 2017. Điều

¹¹ Ngày 11/4, Tổng thống Macron đã lựa chọn điểm khởi đầu chiến dịch tranh cử vòng 2 tại vùng Hauts-de-France, nơi được coi là căn cứ địa của bà Le Pen.

¹² Vùng Seine Saint Denis, các thành phố Avignon, Mulhouse, Strasbourg những nơi có lượng cử tri cánh tả cao nhất ủng hộ ông Mélenchon.

¹³ Thủ tướng Đức, Thủ tướng Bồ Đào Nha, Thủ tướng Tây Ban Nha phát biểu trên nhật báo Le Monde ngày 21/4 rằng hy vọng người dân Pháp sẽ lựa chọn một nước Pháp từng là “ngọn hải đăng của nền dân chủ”. EU cần một nước Pháp vẫn là “trung tâm của dự án châu Âu”.

này cho thấy bà đã thành công xây dựng được hình ảnh và có vị trí nhất định trên chính trường Pháp kể từ năm 2017 đến nay. Ngoài việc áp dụng chiến lược tranh cử hợp lý¹⁴, bà cũng đã có sự điều chỉnh trong cương lĩnh tranh cử và tư tưởng cực hữu của mình, tỏ ra nắm bắt được các vấn đề mà người dân Pháp quan tâm. Hơn nữa, ranh giới giữa nhiều quan điểm, tư tưởng của cánh hữu truyền thống và cực hữu trong chính trường Pháp ngày càng không rõ nét. Trong khi đó, một bộ phận cử tri cánh tả lại “chối bỏ” quan điểm của ông Macron nên đã bỏ phiếu cho bà Le Pen.

(v) Cuộc bầu cử Tổng thống Pháp năm 2022 lần này được xem là sự thất bại nặng nề của các lực lượng chính trị truyền thống (Đảng Những người cộng hòa (LR) có số phiếu thấp nhất trong lịch sử tranh cử Tổng thống và Đảng Xã hội (PS) còn đứng dưới cả Đảng Cộng sản Pháp), phản ánh sự thay đổi về tư duy và cách tiếp cận chính trị hiện nay tại Pháp. *Thứ nhất*, kết quả bầu cử của vòng 1 đã cho thấy những chia rẽ sâu sắc trong giới chính trị và trong xã hội Pháp. Hai đảng truyền thống lớn nhất tại Pháp là Đảng Xã hội (PS) cánh tả và Đảng Những người Cộng hòa (LR) cánh hữu từng thay nhau cầm quyền trong nền Cộng hòa thứ 5 (từ năm 1958) bị chia rẽ và bất ổn sâu sắc trong nội bộ. Các đảng cánh tả không tận dụng được các vấn đề về dân sinh, xã hội - những lĩnh vực vốn dĩ là thế mạnh của cánh tả để thu hút cử tri bỏ phiếu; bên cạnh đó, các đảng phái không đưa ra được gương mặt ứng cử viên sáng giá để tranh cử¹⁵. Đảng Những người cộng hòa (LR) đang trải qua thời kỳ khủng hoảng về vai trò lãnh đạo kể từ sau thất bại của cựu Tổng thống Sarkozy năm 2012, còn Đảng Xã hội (PS) hiện mâu thuẫn trong đường lối với nhiều luồng tư tưởng và quan điểm trái ngược. Ngoài ra, thất bại của Đảng Xã hội (PS) còn do uy tín cá nhân của ứng cử viên Anne Hidalgo không cao trong Đảng do việc điều hành thủ đô Paris thiếu hiệu quả. *Thứ hai*, việc các ứng cử viên từ các đảng mới hoặc non trẻ hơn nhưng có sự linh hoạt và thích ứng trong việc triển khai chiến dịch tranh cử như Tổng thống Macron của Đảng LREM, bà Le Pen của Đảng RN cực hữu và ông Mélenchon của Đảng LFI cực tả giành được kết quả tích cực đã phản ánh xu thế phát triển của xã hội Pháp có xu hướng thay đổi; phe cực hữu với các quan điểm, tư tưởng cực hữu (Le Pen, Zemmour, Nicolas Dupont-Aignan) tiếp tục cố chỗ đứng và có vai trò đáng kể trong nền chính trị và xã hội của Pháp; phe cực tả (Mélenchon) với các

¹⁴ Một số phân tích đánh giá bà Le Pen đã áp dụng chiến lược tránh né và cân trọng nhằm tránh sự cổ vũ và khả năng mắc sai lầm với ít phát biểu gây sốc, chọn địa điểm vận động tranh cử an toàn (như chọn các thị trấn nông thôn nhỏ và các vùng ngoại ô “bị lãng quên” để củng cố hình ảnh về một ứng cử viên của sức mua mà ít có khả năng bị phản kháng) và đề đặt với truyền thống (như chọn lựa danh sách nhà báo tham gia các sự kiện, không cung cấp văn bản viết đối với các đề xuất chính sách gây tranh cãi...

¹⁵ Tiền thân là Đảng Liên minh vì một Phong trào nhân dân (UMP) và Tập hợp vì nền Cộng hòa (RPR).

tư tưởng “cực đoan” đang hiện hữu khá mạnh và có sức hút không nhỏ đối với người dân Pháp. Nhìn chung, những thay đổi này cho thấy xu hướng thực tế hiện nay trong chính trường Pháp đang chuyển mình sang một trang mới, bỏ qua các giá trị tả - hữu truyền thống trước đây mà có sự “phân mảnh” mang nhiều màu sắc hơn.

Dự báo chính sách nhiệm kỳ 2022 - 2027 của Tổng thống Macron

Trong nhiệm kỳ tới, dự báo Tổng thống Macron sẽ tiếp tục các chính sách đối nội và đối ngoại của nhiệm kỳ đầu, đồng thời có những điều chỉnh phù hợp với bối cảnh tình hình trong nước, khu vực và thế giới.

Về đối nội, ông Macron sẽ thúc đẩy cải cách, thực hiện các cam kết đối với cử tri, giải quyết các vấn đề nổi cộm trong xã hội Pháp hiện nay (tăng trưởng kinh tế, giải quyết vấn đề việc làm, rút ngắn khoảng cách giàu nghèo trong xã hội và chính sách hành động để bảo vệ môi trường một cách bền vững), xây dựng một nước Pháp bình ổn trong một EU vững chắc với phát triển kinh tế là điểm nổi bật. Trước mắt, dự kiến Tổng thống Macron tập trung vào các vấn đề tuổi nghỉ hưu, lương hưu, trợ cấp xã hội, sức mua, hành động quyết liệt hơn về vấn đề môi trường, đầu tư cho quốc phòng, giải quyết các vấn đề giá năng lượng, lạm phát tăng cao gây khó khăn đối với người dân do tác động của khủng hoảng Nga - U-crai-na; sau đó là các vấn đề an ninh, nhập cư và tội phạm. Tuy nhiên, ông cũng sẽ gặp nhiều thách thức trong nhiệm kỳ tới, đặc biệt trong cuộc bầu cử Quốc hội vào tháng 6/2022¹⁶; tiếp tục đối mặt với các thách thức như khó khăn kinh tế, chủ nghĩa khủng bố, nhập cư, phong trào biểu tình...

Về đối ngoại, Tổng thống tái đắc cử sẽ giúp nước Pháp tiếp tục duy trì vị thế và ảnh hưởng tại EU nói riêng và trên thế giới nói chung, tạo điều kiện cho ông tiếp tục triển khai đồng bộ các chính sách đối ngoại trước đó, đặc biệt đối với các vấn đề quốc tế và khu vực như biến đổi khí hậu, chống chủ nghĩa khủng bố, y tế... Trong quan hệ với các nước, Tổng thống Macron chủ trương Pháp phải tham gia giải quyết các vấn đề lớn ở khu vực khác; xây dựng một thế giới đa cực, đề cao luật pháp quốc tế; tiếp tục đẩy mạnh ngoại giao kinh tế, phổ biến giá trị Pháp thông qua văn hóa, ngôn ngữ, di sản, du lịch và thể thao. Bên cạnh đó, Pháp sẽ tiếp tục triển khai các

¹⁶ Đảng nền Cộng hòa tiến bước (LREM) đã gặp phải thất bại trong cuộc bầu cử Thượng viện năm 2020 và địa phương năm 2021. Trong đó, LREM chỉ giành được 17/348 ghế tại Thượng viện; 07/1757 ghế ủy viên Hội đồng Vùng trên toàn nước Pháp.

chính sách đối ngoại chung của EU, trong đó có Chiến lược “La bàn chiến lược về an ninh và quốc phòng của liên minh châu Âu”, tiếp tục quan tâm đến khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương trên cương vị là Chủ tịch EU đến cuối tháng 6/2022; ưu tiên đoàn kết nội bộ khối EU, cải cách EU và tăng cường tự chủ chiến lược, đặc biệt thúc đẩy phối hợp EU và NATO sau sự kiện U-crai-na.

Trong thời gian qua, quan hệ giữa Việt Nam và Pháp phát triển tốt đẹp, triển khai hợp tác trên nhiều lĩnh vực và năm 2023, hai nước sẽ kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao (12/4/1973 - 12/4/2023) và 10 năm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược (2013 - 2023). Trong nhiệm kỳ thứ nhất, Tổng thống Macron đã tích cực triển khai chính sách của Pháp đối với khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, đồng thời có quan điểm ủng hộ tự do hàng hải, tôn trọng luật pháp quốc tế tại khu vực Biển Đông. Trong nhiệm kỳ tới, về cơ bản Tổng thống Macron sẽ tiếp tục chính sách này, trong đó coi trọng quan hệ với ASEAN và Việt Nam.

TÌNH HÌNH CÁC CHÍNH ĐẢNG TRÊN THẾ GIỚI THÁNG 4/2022

1. Liên minh cầm quyền cánh hữu gồm **Đảng Liên minh công dân Hung-ga-ri (FIDESZ)** và **Đảng Dân chủ Thiên chúa giáo (KDNP)** của Thủ tướng **Hung-ga-ri Orbán Viktor** đã giành được chiến thắng tuyệt đối trong kỳ tổng tuyển cử Quốc Hội Hungary diễn ra ngày 03/04, với 53,13% số phiếu bầu, vượt liên minh của 6 đảng đối lập được 35% số phiếu. Đây là chiến thắng thứ 4 liên tiếp trong vòng 12 năm qua của Thủ tướng Orbán Viktor và liên minh của ông..

2. Ngày 03/4, tại Cô-xta Ri-ca, 60% trong tổng số 3,5 triệu cử tri đã tham gia bỏ phiếu tại bầu cử Tổng thống vòng 2. Theo kết quả bầu cử, ứng cử viên Rodrigo Chaves của **Đảng Tiến bộ Xã hội Dân chủ (PSD)** đạt 52,89% vượt qua ứng cử viên Jose Maria Figueres của Đảng Giải phóng Quốc gia (PLN) giành 47,11% số phiếu, trở thành Tổng thống Cô-xta Ri-ca nhiệm kỳ 2022 - 2026.

3. Ngày 14/4, tại Xinh-ga-po, **Đảng Hành động Nhân dân (PAP)** cầm quyền ra thông báo xác nhận Bộ trưởng Tài chính Lawrence Wong được lựa chọn là người đứng đầu nhóm lãnh đạo thế hệ thứ 4, được coi là người kế nhiệm Thủ tướng, Tổng Thư ký Đảng Lý Hiển Long.

4. Ngày 26/4, tại Ca-dắc-xtan, **Đảng cầm quyền Nur Otan** đã tiến hành đại hội bất thường lần thứ XXIII. Đại hội đã đề ra kế hoạch cải tổ đảng; nhất trí đổi tên đảng thành đảng Amanata và đồng ý cho Tổng thống Kyssym Tokayev, Chủ tịch đảng xin rút, thay vào đó đề cử Chủ tịch Hạ viện Erlan Koshanov giữ chức Chủ tịch đảng. Dự luận đánh giá, kết quả đại hội Đảng lần này là tiền đề cho cải cách toàn diện sắp tới theo hướng xây dựng một nhà nước “thượng tôn pháp luật”, công bằng xã hội, mở rộng dân chủ và tăng cường đấu tranh chống tham nhũng.

5. Từ ngày 26 - 27/4, **Đảng Cộng sản Cu-ba** đã tổ chức Hội nghị lần thứ 4, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII. Hội nghị đã thảo luận về tái cấu trúc, điều chỉnh và bổ sung chức năng, nhiệm vụ của các Ban Đảng; Báo cáo của Bộ Chính trị về chiến lược Chính sách cán bộ, giai đoạn 2021 - 2026; đánh giá một năm triển khai các chủ trương chính sách Kinh tế - Xã hội của Đảng và Cách mạng được thông qua tại Đại hội VIII và bầu bổ sung nhân sự và kiện toàn Ban Chấp hành Trung ương.

BAN ĐỐI NGOẠI TRUNG ƯƠNG

Để xem thêm “Thông tin chuyên đề” các số trước, đề nghị truy cập vào **Trang tin Điện tử nội bộ của Ban Đối ngoại Trung ương** qua mạng diện rộng của Đảng, tại địa chỉ: www.bdntw.dcs.vn

Thông tin liên hệ: **Phòng Tổng hợp, Văn phòng Ban Đối ngoại Trung ương**

☎ 080. 45602 / 080.45685

Fax: 080. 45657

Email: phongtonghop@cpvic.org.vn

Lotus Notes: Phong Tong hop/BDNTW/DCS/VN@BDNTW